

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у травні 2016 р.

Укладач:

***Годецька Т. І.**
науковий співробітник відділу наукової
реферативної та аналітичної
інформації у сфері освіти
ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського*

У травні 2016 р. національними засобами масової інформації оприлюднено актуальну й важливу інформацію у сфері освіти, науки й культури.

ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 17 від 2 травня 2016 р.,
с. 1-2, 4-5;

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 18-19 від 16 травня
2016 р., с. 2;

- офіційного веб-сайту МОН України:
<http://mon.gov.ua/usi-novini/interview/2016/05/05/intervyu-ministra-osviti-i-nauki-ukrayini-lilyi-grinevich-gazeti/>

В інтерв'ю Лілії Гриневич газеті «Освіта України» широко висвітлюються проблеми фінансування закладів професійно-технічної освіти, опорних шкіл, шкільних автобусів тощо.

Міністр наголосила на важливості вже сьогодні почати змінювати ситуацію в українській школі. Основа змін – це оновлення програм і запровадження компетентнісного підходу. Маємо навчити дітей використовувати знання й вміння, які вони здобули, для розв'язання повсякденних проблем і життєвих ситуацій. Наприклад, завдання, які діти виконують під час вивчення математики, повинні мати прикладний характер, зокрема формувати фінансову грамотність дитини або її підприємницькі навички. Л. Гриневич, вважає, що процес підготовки механізму оновлення програм має бути публічним. Долучитися до обговорення має не тільки вчительське або наукове середовище, а й батьки, психологи, громадські діячі й навіть активні старшокласники.

Стосовно питань професійно-технічної освіти Л. М. Гриневич зазначила, що для її реформування має бути цілісний погляд у межах усієї області, а не окремих малих міст обласного значення. Управління професійно-технічною освітою має забезпечувати такий рівень, на якому видно регіональний ринок праці. А його видно у великих містах – обласних центрах і містах обласного значення з великою кількістю населення. Наголосила, що держава зобов'язана фінансувати профтехосвіту за рахунок освітньої субвенції на здобуття загальної середньої освіти, державного замовлення на дефіцитні спеціальності загальнонаціонального значення, бюджетів великих міст обласного значення або на рівні області.

Лілія Гриневич зазначає, що питання змісту сьогоденного українського підручника є пріоритетним. Нам треба сформулювати сучасні вимоги до підручника і створити середовище авторів, які їх реалізують. Дуже цікавою ініціативою є інтерактивна онлайн-платформа EdEra, де молоді люди творять підручники. Це унікальний приклад, коли створена книжка постійно розвивається, адже всі охочі можуть обговорювати й вносити зміни.

«УЧИТЕЛЬ РОКУ – 2016» У НОМІНАЦІЇ «АНГЛІЙСЬКА МОВА»

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України» № 17 від 2 травня 2016 р., с. 1, 8;
- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novini/novini/2016/04/22/vchitel-roku-xobzej-2204/>

Нещодавно в Києві пройшов Всеукраїнський конкурс педагогічної майстерності «Вчитель року – 2016» у номінації «Англійська мова». Востаннє таке змагання проводилося в 2012 році, коли Україна приймала чемпіонат Європи з футболу.

Безумовно, знаковими в оголошений Президентом України Рік англійської мови стали цьогорічні «перегони». Про це та інше розповіли головний спеціаліст сектора мовної політики Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти і науки України *Оксана Коваленко* та член журі, секретар українського відділення Міжнародної асоціації вчителів англійської мови *Олександр Шаленко*. Зокрема, вони звернули увагу на високий рівень підготовки вчителів та володіння мовою. Тільки один бал розділив переможців, які вибороли перше і друге місце. Лише півбала не вистачило учасникові, який не увійшов до дванадцяти фіналістів.

Було також зазначено, що результати цих змагань завжди проектується на школу. Нині розробляється нова програма для педагогічних вищих

навчальних закладів з методики підготовки вчителя нового покоління, що є спільним проектом Міністерства освіти і науки України та Британської Ради – «Учитель нового покоління». До нової програми увійдуть чимало пропозицій від членів журі й конкурсантів. А у вересні розпочнеться її апробація.

22 квітня 2016 року у Міністерстві освіти і науки відбулась церемонія нагородження переможців, лауреатів та дипломантів III (завершального) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» у номінації «Англійська мова». Привітав учасників заступник міністра освіти і науки *Павло Хобзей*.

ІНВЕСТИЦІЯ В ОСВІТУ

За матеріалами

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 18-19 від 16 травня
2016 р., с. 4;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/05/05/vistup-ministra-osviti-i-nauki-ukrayini-liliyi-grinevich-pid-chas/>

5 травня 2016 року відбулося засідання Кабінету Міністрів України, присвячене актуальним освітянським питанням. Прем'єр-міністр України *Володимир Гройсман* зазначив, що в освіту треба інвестувати. Це – найвища інвестиція, яку ми маємо робити, – не в диплом, а в якість освіти, у професійні навички.

Міністр освіти і науки України *Лілія Гриневич* доповіла про основні питання взаємодії МОН України з органами місцевої влади, зокрема, закупівлі підручників, придбанні автобусів, формуванні опорних шкіл. Міністр зазначила, аби зняти бар'єри щодо закупівлі підручників, уряд постановою від 25 квітня 2016 р. № 321 дозволив здійснювати попередню оплату товарів, робіт і послуг, пов'язаних із виданням підручників і посібників, у розмірі до 70% їх вартості.

Лілія Михайлівна повідомила, що на закупівлю шкільних автобусів передбачено в регіональних бюджетах 600 мільйонів гривень, а також зазначила, що питання забезпечення підвезення дітей шкільними автобусами треба синхронізувати з ремонтом доріг.

Міністр *Л. М. Гриневич* зауважила, що для розв'язання питання щодо залучення бізнесу до співфінансування ПТО, проведено консультації з фахівцями Міністерства фінансів стосовно можливості впровадження підходів, які виявилися ефективними в інших країнах. Йдеться про віднесення до валових витрат підприємства коштів, які витрачатимуться на підготовку фахівців.

Володимир Гройсман наголосив на важливості організації відпочинку дітей в літніх пришкільних таборах.

ПРО ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 18-19 від
16 травня 2016 р., с. 5-6;

- офіційного веб-сайту МОН України:

<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/04/04/seminar-04042016>;

- єдиного веб-порталу органів
виконавчої влади:

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>

Олег Шаров, директор Департаменту вищої освіти МОН України, наголосив на ключових змінах у затвердженому Порядку підготовки здобувачами вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук. Зокрема, аспірантура тепер поділяється на очну і заочну. До очної належать денна й вечірня. Зауважив, що державне замовлення виділятиметься тільки на очну аспірантуру, заочна стає контрактною. Кількість контрактників, які зараховуються до аспірантури, разом з державним замовленням у сумі не може перевищувати ліцензованого обсягу. Здобувачі, які поєднують наукову

та науково-педагогічну діяльність при підготовці дисертацій, повинні в повному обсязі опанувати освітню складову, що передбачає розширення сфери знань молодого науковця в суміжних, міждисциплінарних сферах з іноземної мови, методології наукових досліджень, філософії науки тощо.

Олена Воронюк, заступник директора департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації, зазначила, що підготовка доктора наук здійснюватиметься тільки за денною формою навчання або шляхом самостійної підготовки дисертаційного дослідження. Змінюється також термін навчання в аспірантурі, ад'юнктурі денної, вечірньої та заочної форми навчання – 4 роки. Для підготовки й перебування в докторантурі цей термін становить 2 роки. Повідомила, що в порядку підготовки доктора філософії визначено, що аспірант або докторант, який захистився до закінчення терміну підготовки, має право за власним бажанням та вибором отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті вищого навчального закладу, отримати оплачувану відпустку на строк, що залишився, або, у випадку, якщо аспірант чи докторант залишається працювати в тому ж вищому навчальному закладі, сума залишку від стипендії може бути зарахована йому як щорічна надбавка до заробітної плати.

Спрощується процедура в частині визначення готовності дисертації та дисертанта до атестації спеціалізованою вченою радою – лише за рішенням наукового керівника (консультанта). Підготовка висновку установи, де виконано дисертацію, не передбачається.

КОНКУРС «УЧИТЕЛЬ РОКУ» РОЗШИРЮЄ КОРДОНИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 18-19 від
16 травня 2016 р., с. 8;
- веб-сайт Волинського обласного
ліцею з посиленою військовою
підготовкою:

<http://vvl.org.ua/index.php/uchytel-roku-2016/zavershyvsia-ii-oblasnyi-tur-vseukrainskoho-konkursu-uchytel-roku-2016-u-nominatsii-zakhyst-vitchyzny>

На Всеукраїнському конкурсі «Учитель року» вперше запроваджено номінацію «Захист Вітчизни». Конкурс проведено на базі Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, метою якого було виявлення вчителів, які працюють творчо й талановито, виконують свої завдання на високому якісному рівні. Як зауважує *Олена Артеменко*, начальник сектора заходів Інституту модернізації змісту освіти, конкурс має привернути увагу освітян і громадськості до предмета «Захист Вітчизни» та проблем реалізації його основних завдань.

Роман Гладковський, головний спеціаліст Міністерства освіти і науки та заступник голови оргкомітету наголосили на тому, що конкурс у номінації «Захист Вітчизни» є ще одним маленьким кроком у зміцненні обороноздатності країни. Він зауважив, що багато вчителів показали високий професійний рівень, і саме практична складова стала головною в педагогічній майстерності. Унікальний досвід двадцяти п'яти найкращих педагогів з усієї України стає надзвичайно актуальним, особливо в контексті війни, яка триває на сході.

